

Pääomat kiertoon:

Suomen pääomamarkkinoiden
kehittäminen

Jo 113 vuoden ajan Nasdaq Helsingillä on ollut keskeinen rooli Suomen rahoitusmarkkinoilla yhtiöiden hankkiessa oman pääoman ehtoista rahoitusta kasvunsa rahoittamiseen. Pörssi ylläpitää ostaltaan pääomamarkkinan ekosysteemiä, johon kuuluvat listayhtiöt, välittäjät, institutionaaliset sijoittajat, sijoitusrahastot, perheyritykset, pääomasijoittajat ja yksityissijoittajat. Tämä tarjoaa listayhtiöille parhaat mahdolliset olosuhteet kasvun ja investointien rahoittamiseen ja työpaikkojen luomiseen.

Nasdaq Helsinki on käynyt jo vuodesta 2014 lähtien käynyt keskusteluja eri markkinaosapuolten kanssa, joissa on etsitty keinoja Suomen rahoitusmarkkinoiden vahvistamiseksi. Keskustelujen pohjalta on syntynyt konkreettisia ehdotuksia, joista monet ovat jo vaikuttaneet julkiseen päätöksentekoon. Lokakuussa 2025 Nasdaq Helsinki päivitti suosituksensa. Päivitetyt ehdotukset painottavat verotuksen uudistamista, kuten osinkoverotuksen neutraalisuuden toteuttamista sekä perintö- ja lahjaverotuksen uudistamista. Lisäksi tavoitteena on laajentaa Suomen sijoittajakuntaa likviditeetin parantamiseksi ja markkinoiden syventämiseksi.

Nasdaq Helsingin ehdotuksia pääomamarkkinoiden kehittämiseksi Suomessa

Verotuksen uudistaminen investointien ja kasvun vauhdittamiseksi

Pääomatulojen verotus: Neutraalin osinkoverotuksen toteuttaminen

Pääomatulojen verotusta tulisi uudistaa siten, että listaamattomien ja listattujen yhtiöiden sekä niiden osakkeenomistajien verokohtelu olisi neutraalia. Neutraalissa osinkoverotusmallissa osinkotuloja käsiteltäisiin yhdenmukaisesti riippumatta yhtiön liiketoiminnan luonteesta, varallisuusasemasta tai siitä, onko yhtiö julkisesti listattu vai ei.

Perintö- ja lahjaverotuksen uudistaminen

Nykyinen perintö- ja lahjaverotus tulisi korvata mallilla, jossa vero perittäisiin vasta perityn omaisuuden myynnin yhteydessä luovutusvoittoverona. Vastaava malli otettiin onnistuneesti käyttöön Ruotsissa vuonna 2005, ja verouudistus on edistänyt yritysten sukupolvenvaihdoksia, vähentänyt hallinnollista taakkaa ja lisännyt investointeja. Ruotsin kokemusten mukaan verotuksen siirtäminen realisointivaiheeseen on vähentänyt pakkomyyntejä. Uudistus houkutteli varakkaita perheitä palaamaan maahan. Luovutusvoittoveroa kiristettiin korvaamaan verotulojen menetystä, ja taloudellinen toimeliaisuus kasvoi. Vastaavan järjestelmän käyttöönotto Suomessa voisi auttaa säilyttämään varallisuutta maassa, vahvistaa perheyritysten jatkuvuutta ja vähentää verotukseen liittyvää muuttoliikettä ulkomaille.

Kotimaisen sijoittajakunnan laajentaminen

Pääomamarkkinoiden vahvistamiseksi on tärkeää edistää monipuolisempaa sijoittajakuntaa. Markkina, jossa toimii erikokoisia sijoittajia erilaisilla riskinsietokyvyillä, näkökulmilla ja sijoitushorisonteilla, tarjoaa syvyyttä, parempaa likviditeettiä ja tehokkaampaa hinnanmuodostusta. Suomalaiset osakkeenomistajat ja yritykset ovat keskeisessä roolissa talouskasvun ja työllisyyden edistämisessä. Kansalaisia tulee kannustaa pitkäaikaissäästämiseen ja suoriin sijoituksiin, samalla kun yrityksiä tuetaan niiden kasvussa ja uusien työpaikkojen luomisessa.

Suomessa kotimainen osakeomistus on edelleen keskittynyt muutamien suurten institutionaalisten sijoittajien käsiin, kun taas keskikokoisten sijoittajien osuus on suhteellisen pieni. Samalla on olemassa vahva perusta, jolle rakentaa: yli miljoona suomalaista omistaa jo osakkeita, ja elokuun 2025 loppuun mennessä on avattu lähes yli 425 000 osakesäästötiliä.

Osakesäästötilin kehittäminen

Vuonna 2020 Suomeen tuotu osakesäästötili tarjoaa sijoittajalle verohyötyjä ja mahdollistaa tuottojen uudelleensijoittamisen ilman välitöntä verotusta. Se tekee osakesijoittamisesta yksinkertaisempaa ja kannustaa pitkäjänteiseen vaurastumiseen. Ruotsin vastine, ISK-tili (Investeringssparkonto), lanseerattiin vuonna 2012. Vuoden 2023 lopulla jo noin 3,8 miljoonaa henkilöä oli avannut ISK-tilin Ruotsissa. Suosion taustalla ovat tilin verotehokkuus, yksinkertaisuus ja laaja sijoitusvalikoima, jotka tekevät siitä houkuttelevan sekä aloitteleville että kokeneille sijoittajille.

Suomen osakesäästötiliä tulisi kehittää edelleen. Laajentamalla tilin piiriin kuuluvien rahoitusinstrumenttien valikoimaa ja parantamalla sen ominaisuuksia siitä voidaan tehdä entistä tehokkaampi väline yksityissijoittajien aktivoimiseksi ja kotitalouksien säästöjen ohjaamiseksi tuottaviin sijoituksiin.

- Osakesäästötilille sallittujen siirtokelpoisten rahoitusinstrumenttien valikoimaa tulisi laajentaa sisältämään esimerkiksi pörssinoteeratut ETF:t, joukkovelkakirjat, standardoidut johdannaiset ja pörssinoteeratut tuotteet (ETP:t).
- Osakesäästötilin talletuskatko tulisi poistaa.
- Yksityishenkilöillä tulisi olla mahdollisuus avata useampi kuin yksi osakesäästötili.

Eläkesäästäminen

Mahdollisuutta vaikuttaa omiin eläkesijoituksiin tulisi lisätä ottamalla käyttöön esimerkiksi Ruotsin mallin mukainen järjestelmä. Eläkeuudistus 1990-luvun lopulla Ruotsissa, joka antoi kansalaisille mahdollisuuden itse valita sijoituskohteita osalle eläkevaroistaan, teki sijoittamisesta arkipäiväistä ja lisäsi sen suosiota. Tämä on vahvistanut ruotsalaisten talousosaamista ja tehnyt sijoittamisesta osan kansallista kulttuuria. Ottamalla käyttöön vastaava mekanismi Suomessa, joka mahdollistaisi yksilöiden sijoittaa osa eläkkeestään valittuihin rahastoihin, voisi vahvistaa kotimaista omistajuutta ja edistää vahvempaa sijoituskulttuuria.

Pitkäaikaissäästämisen edistäminen

On tärkeää kannustaa pitkäaikaiseen säästämiseen uusilla kannustimilla. Pitkäaikaissäästötilin (ns. PS-tilin) sääntöjä voitaisiin muuttaa houkuttelevammiksi. Esimerkiksi nostojen ikäraja tulisi laskea, ja tietyissä tilanteissa – kuten vakavan sairauden kohdalla – koko summa tulisi voida nostaa kerralla.

Valtionyhtiöiden listaaminen

Nasdaq on tyytyväinen Valtion omistajaohjauksen päätökseen listata Posti Group Oyj Nasdaq Helsingin päämarkkinalle lokakuussa 2025. Valtion omistajapolitiikan tulisi jatkossakin sisältää tavoitteena ei-strategisten valtionyhtiöiden listaaminen. On suositeltavaa, että Suomen valtio myy omistuksiaan – esimerkiksi listautumisten tai yksityistämisten kautta – siten, että merkittävä osa tarjotaan kotimaisille yksityissijoittajille.

Joukkovelkakirjalainojen listaaminen

Suomessa tulisi edistää listattujen joukkovelkakirjalainojen tarjontaa yksityissijoittajille. Mikäli lainoja tarjottaisiin pienemmällä litterakoolla yksityissijoittajille, ne voisivat houkuttaa laajemman sijoittajakunnan ja vahvistaa kotimaisia pääomamarkkinoita.

Nasdaq julkaisi Euroopan markkinoille NDRI-kriteeristön (Defense, Resilience ja Infrastructure Bond Criteria) puolustusjoukkovelkakirjalainoille kesäkuussa 2025. Se on uusi eurooppalainen viitekehys, joka tukee puolustukseen, resilienssiin ja infrastruktuuriin liittyvien joukkovelkakirjojen liikkeeseenlaskua. Näiden avulla pääomaa voidaan ohjata kyberturvallisuuteen, kaksoiskäyttöteknologioihin ja infrastruktuuriin. Näiden bondien uskotaan kiinnostavan myös yksityissijoittajia.

Ulkomaisen sijoituspääoman ja yhtiöiden houuttelevuus Suomeen

On tärkeää, että meillä on ulkomaisia sijoittajia ja pääomaa. Suomi tarvitsee kansainvälistä sijoituspääomaa talouskasvun tukemiseksi, globaalien yritysten houuttelemiseksi ja markkinoiden kilpailukyvyyn vahvistamiseksi.

Ulkomainen omistajuus edistää merkittävästi suomalaisten listayhtiöiden osakkeiden likviditeettiä, mikä puolestaan auttaa alentamaan pääoman kustannuksia. Suomi sijoittuu kansainvälisesti korkealle ulkomaisten sijoittajien määrällä mitattuna. Euroclearin tilastojen mukaan syyskuussa 2025 ulkomaiset sijoittajat omistivat noin 55 % suomalaisista osakkeista ja noin 54 % yhtiöiden osakkeiden kokonaismarkkina-arvosta.

Tämän aseman säilyttämiseksi ja vahvistamiseksi Suomen on tarjottava tasapuoliset toimintaedellytykset ja tehokas markkinainfrastruktuuri ulkomaisille sijoittajille. Vahva ulkomaalaisomistus on tärkeää pääomamarkkinoidemme elinvoiman, likviditeetin ja kansainvälisen vetovoiman kannalta.

- EU-sääntelyä toimeenpantaessa on tärkeää, ettei Suomen pääomamarkkinoita ylisäädellä ilman erityistä perustetta.
- Ulkomainen sijoituspääoma houkuttelee myös ulkomaisia yhtiöitä listautumaan Suomeen. Nykyinen arvopaperikeskuksen (CSD) joustamattomuus muodostaa kuitenkin haasteen, sillä Suomeen listautuvat ulkomaiset yhtiöt joutuvat perustamaan kalliin suomalaisen talletustodistusohjelman (FDR) pankin kautta. Ulkomaisten yhtiöiden osakkeiden mahdollistaminen suoraan rekisteröitäväksi Suomen arvo-osuusjärjestelmään tekisi Suomen pääomamarkkinoista helpommin saavutettavat ulkomaisille yhtiöille ja sijoittajille.
- Suomeen tulisi kehittää kansainväliset standardit täyttävä pääomasijoitusrahastorakenne, joka tukee ei-listattuihin kohteisiin tehtävien sijoitusten, kuten pääomasijoitusten ja infrastruktuurihankkeiden, kasvua. Tämä edellyttää toimivaa verolainsäädäntöä, selkeitä viranomaiskäytäntöjä ja nopeita käsittelyaikoja. Suomi voisi hyödyntää Euroopan unionin sallimia rahastomalleja, kuten ELTIFIä (European Long Term Investment Fund), joka mahdollistaa pitkäaikaisen rahoituksen ohjaamisen kasvuyrityksiin, infrastruktuuriin ja strategiaan hankkeisiin myös yksityissijoittajien kautta. Tavoitteena on lisätä Suomen houkuttelevuutta sijoituskohteena ja parantaa pääomamarkkinoiden toimivuutta. Nasdaq pitää myönteisenä, että valtiovarainministeriö on 23.9.2025 asettanut työryhmän kehittämään kansainvälisiä toimintamalleja vastaavaa rahastorakennetta. Työryhmän tueksi perustetaan kaksi alatyöryhmää, joista toinen keskittyy yhtiörakenteisiin ja toinen veroasioihin. Työryhmän esitys laaditaan hallituksen esityksen muotoon.

Taloulosaamisen edistäminen kotitalouksien sijoitusaktiivisuuden lisäämiseksi

Nasdaqin tavoitteena on edistää kaikkien kansalaisten mahdollisuuksia osallistua talouskasvun ja rahoitusmarkkinoiden tarjoaman vaurauden hyödyntämiseen. On tärkeää, että taloulosaamista vahvistetaan ja että mahdollisimman moni pystyy käyttämään rahoitusmarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia oman talouden suunnittelussaan. Talouskasvatuksen lisääminen tukee koko yhteiskunnan hyvinvointia. Pörssi haluaa lisätä sijoittajien ja osakesäästäjien ymmärrystä sekä taloudellisista riskeistä että sijoittamisen tarjoamista mahdollisuuksista, jotta sijoittajat voivat tehdä harkittuja ja tietoon perustuvia päätöksiä vaurastuakseen.

- Taloulosaamisen edistämistä Suomessa tulisi jatkaa. Talouskasvatus tulisi aloittaa jo alakoulussa. Taloustaitoja tulisi opettaa joko omana oppiaineenaan tai korostetummin osana nykyisiä oppiaineita sekä ala- että yläkoulussa. Toisella asteella lukioden ja ammattioppilaitosten opetussuunnitelmiin tulisi sisällyttää pakollisia osioita osakesijoittamisesta ja henkilökohtaisen talouden hallinnasta. Lisäksi talousaiheisia teemoja tulisi sisällyttää ylioppilaskokeeseen. Tavoitteena on varmistaa, että oppilaat saavat käytännön taloustietoa varhain ja johdonmukaisesti koko koulutuksensa ajan.
- Kaikille vastasyntyneille tulisi avata osakesäästötili, johon valtio lahjoittaisi alkupääoman (500 euroa) sijoitettavaksi.

Nasdaq Helsinki
Lokakuu 2025